

Lieksan kaupungin lausunto Parikkalan ja Inarin tilapäisten rajanylityspaikkojen pysyvästä sulkemisesta

Kaupunginhallitus 19.02.2024 § 64
103/00.04.00/2024

Valmistelija

Vt. kaupunginjohtaja

Rajavartiolaitos pyytää Lieksan kaupungilta lausuntoa Parikkalan ja Inarin tilapäisten rajanylityspaikkojen pysyvästä sulkemisesta.

Venäjän ulkoministeriö on toimittanut Suomelle syyskuussa 2023 nootilla pöytäkirjan, joka koskee Parikkala – Syväoro ja Inari – Inari tilapäisten rajanylityspaikkojen sulkemista ja poistamista Suomen ja Venäjän välisten rajanylityspaikkojen luettelosta. Mikäli edellä mainitut tilapäiset rajanylityspaikat suljetaan, Suomen ja Venäjän väliselle rajalle ei jää yhtään ajoneuvoliikenteelle tarkoitettua tilapäistä rajanylityspaikkaa.

Euroopan unioni on kiinnittänyt aiemmin huomiota Suomen tilapäisiin rajanylityspaikkoihin. EU-oikeuden näkökulmasta tilapäiset rajanylityspaikat ovat syrjiviä, sillä Suomen ja Venäjän välisen valtakunnanrajan ylityspaikoista tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välisen sopimuksen (SopS 66/1994, jäljempänä rajanylityspaikkasopimus) 5 artiklan mukaan rajanylitys on sallittua niiden kautta vain Suomen ja Venäjän kansalaisille ja ajoneuvoille.

Tilapäisten rajanylityspaikkojen avaaminen ja sulkeminen tapahtuu rajanylityspaikkasopimuksen 5 artiklan mukaan Suomen tasavallan Rajavartiolaitoksen päällikön ja Venäjän federaation rajavoukkojen komentajan välisellä pöytäkirjalla sen jälkeen, kun asiasta on kummassakin maassa sovittu asianomaisten viranomaisten kanssa.

Lausunto pyydetään toimittamaan Rajavartiolaitokselle 29.2.2024 mennessä.

Lieksan kaupungin lausunto:

Lieksan Inarin tilapäinen rajanylityspaikka on mahdollistanut puuraaka-aineen kuljettamisen rajan takaa erityisesti Lieksassa sijaitsevien puunjalostuslaitosten tarpeisiin 1950-luvulta alkaen. Pohjois-Karjalan metsistä otetaan tällä hetkellä puuta varsin laajan alueen metsäteollisuuden tarpeisiin, ja raaka-aineen saatavuudessa on ollut viime aikoina haasteita. Lieksan kaupunki toteaa, että Inarin tilapäisen rajanylityspaikan sulkemista pysyvästi tulee välttää juuri puuraaka-aineen saatavuuden takia. Jos turvallisuuteen liittyvä tilanne tulevaisuudessa sallii, kannattaa mahdollisuudesta puunhankinta-alueen laajentamiseen uudelleen itärajan taakse pitää kiinni. Lieksan kaupunki korostaa, että tämänhetkisessä turvallisuuspoliittisessa tilanteessa kaikki laitonta laajamittaista maahanmuuttoa ehkäisevät toimenpiteet ovat välttämättömiä, ja tilanne edellyttää myös Inarin rajanylityspaikan tilapäistä sulkemista samalla periaatteella kuin vakituisten rajanylityspaikkojen kohdalla toimitaan. Tilapäinen sulkeminen mahdollistaa rajanylityspaikan avaamisen uudelleen, jos yleinen turvallisuuspoliittinen tilanne antaa siihen tulevaisuudessa mahdollisuuden. Tilapäisen sulkemisen aikana voidaan myös selvittää Euroopan unionin esille nostamaa syrjintänäkökulmaa. Lieksan kaupunki on keskustellut asiasta alueen suurimpien metsä- ja puunjalostusteollisuusyritysten kanssa, ja yritykset jakavat kaupungin

näkemyksen Inarin tilapäisen rajanylityspaikan sulkemisen määräaikaaisuudesta.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon Inari - Inarin tilapäisen rajanylityspaikan pysyvästä sulkemisesta.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon Inari - Inarin tilapäisen rajanylityspaikan pysyvästä sulkemisesta. Merkittiin, että Hannele Pöykkölä poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.21.
Lisätietoja	vt. kaupunginjohtaja Arto Sihvonen, p. 040 1044 001, sähköposti arto.sihvonen(at)lieksa.fi